



רעפ 8362-08-24 - יצחק גליאן נ' מדינת ישראל

פלילי - מעצרים

פלילי - חוק העונשין - עבירות מין

בית המשפט העליון

ברע"פ 8362-08-24

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

העורר: יצחק גליאן
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 30.7.2024 במ"ת 11585-12-23 שניתנה על-ידי כבוד השופט א' אינפלד י' באב התשפ"ד (15.8.2024)
תאריך הישיבה: בשם העורר: בשם המשיבה: עו"ד גל הרניק בלום

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 30.7.2024 (מ"ת 11585-12-23, השופט א' אינפלד). בית המשפט המחוזי קיבל באופן חלקי בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו של העורר והורה על כך שישהה במעצר בית לילי וכן יחויב בליווי לאורך כל שעות היום.

2. ביום 6.12.2023 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום כנגד העורר, המייחס לו מספר עבירות של אונס בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 345(א)(1) ו-345(ב)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 382 לחוק העונשין ועבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין. על-פי המתואר בכתב האישום, בתקופה הרלוונטית התגורר העורר בקרוואן בעיר אילת. מבלי לפרט יצוין כי על-פי כתב האישום, בעת שהמתלוננת הייתה בקרוואן של המשיב הוא תקף אותה באלימות, ואנס אותה מספר פעמים. עוד תואר כי כשהמתלוננת



ניסתה לברוח מהמקום העורר החזיר אותה חזרה לקרוואן באלימות.

3. העורר נעצר ביום 22.11.2023 ומעצרו הוארך מעת לעת. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים. המדינה טענה כי בדיה ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום. עוד טענה המדינה כי בשים לב לאופיים של המעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום קמות בעניינו חזקת מסוכנות ועילת מעצר של מסוכנות מכוח סעיפים 21(א)(1)(ג)(4) ו-21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 בהתאמה, וכן עילה של יסוד סביר לחשש ששחרורו יביא לשיבוש הליכי משפט ולהתחמקות מהדין, לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק זה. המדינה הוסיפה וטענה כי לעורר עבר פלילי הכולל עבירות איומים, היזק לרכוש והסגת גבול.

4. ביום 18.12.2023 התקיים דיון במעצרו של העורר עד תום ההליכים, ובמסגרתו ציין בא כוחו כי הוא קיים עם המתלוננת מגע מיני תמורת כסף. לאחר ששמע את הערות בית המשפט הסכים בא-כוחו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה, בשים לב לכך שלשיטתו "מדובר בגרסה מול גרסה". עם זאת, בא-כוחו של העורר הוסיף וטען לכרסום ראייתי משמעותי המצדיק לכל הפחות בחינה של האפשרות שמעצרו יהיה בפיקוח אלקטרוני בבית בנו בריחוק מן המקום שבו התרחשו האירועים המתוארים בכתב האישום. באת-כוח המדינה הדגישה את המסוכנות הנשקפת מן העורר, שביצע לכאורה מעשי אונס תוך שימוש באלימות כלפי המתלוננת, שעמה לא הייתה לו כל היכרות מוקדמת. כן הובהר כי לעורר עבר פלילי של עבירות אלימות, אחת מהן כלפי אשתו לשעבר.

5. ביום 27.12.2023 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים (השופט נ' אבו טהה). בית המשפט המחוזי קבע כי השגותיו של העורר בדבר הראיות נוגעות בעיקרן לשאלות של מהימנות העדויות ומשקלן. לצד זאת, בית המשפט המחוזי קבע כי יש לבחון אם ניתן להשיג את תכלית המעצר באמצעות פיקוח אלקטרוני בבית מגורי בנו של העורר בתל אביב.

6. ביום 31.12.2023 התקבלה חוות דעת מטעם יחידת מעוז - היחידה לתיאום הפיקוח האלקטרוני, לפיה קיימת היתכנות למעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני על-פי המתווה המוצע. בהמשך לכך, ביום 4.1.2024 התקיים דיון בפני בית המשפט המחוזי בשאלת מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני, ובו בית המשפט המחוזי אף בחן את המפקחים שהוצגו. המדינה התנגדה לכך נוכח המסוכנות הרבה הנלמדת ממעשיו ומעברו הפלילי. עוד נטען כי המפקחים המוצעים - בנו של העורר וכלתו - הם צעירים ביחס לגילו של העורר, ועל כן יתקשו להציב לו גבולות. בנוסף נטען כי לא הובאו בעניינו של העורר נסיבות מיוחדות המצדיקות להורות על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני.

7. בו ביום הורה בית המשפט המחוזי על העברתו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית בנו תחת



פיקוחם של בנו וכלתו, וכן על תנאים נלווים שפורטו בהחלטה (כדוגמת איסור על יצירת קשר עם מי מעדי התביעה). בית המשפט המחוזי הוסיף כי הוא סבור שיש במתווה המוצע כדי להשיג את תכלית המעצר, בין השאר נוכח התרשמותו החיובית מהמפקחים המוצעים, המרחק של מקום המעצר המוצע מהעיר אילת שבה התרחשו האירועים מושא כתב האישום ובה מתגוררת המתלוננת, גילו המבוגר יחסית של העורר ונסיבותיו האישיות. לבסוף, בית המשפט המחוזי הורה על קבלת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן בעניינו של העורר. יוער כבר בשלב זה כי בהמשך כתובת הפיקוח של העורר הועתקה פעמיים - תחילה לבית אחר בתל אביב, ובהמשך לבית במבשר ציון.

8. ביום 29.2.2024 התקבל תסקיר מעצר בעניינו של העורר. מתסקיר המעצר עלה, בעיקרו של דבר, כי לעורר עבר פלילי המתבטא בהרשעה בעבירות רכוש משנת 2019 ובהרשעה בעבירות איומים כלפי אשתו לשעבר משנת 2020. שירות המבחן הוסיף כי העורר טשטש בתיאוריו באופן מגמתי חלקים בעייתיים באישיותו וכי הוא מכחיש כל התנהלות בעייתית ביחס למתלוננת. עוד הוסיף שירות המבחן כי לעורר רקע של אלימות, לרבות במסגרת קשר זוגי וכי הוא נמנע משיתוף פעולה עם שירות המבחן. שירות המבחן סבר כי מהעורר נשקפת רמת סיכון משמעותית להישנות העבירות שבהן הוא מואשם. שירות המבחן הוסיף כי כלתו של העורר, שמונתה כמפקחת עליו, אינה מכירה בקיומם של בעייתיות או קושי במצבו, ולכן תתקשה לזהות ולמתן התנהגות פוגענית מצדו. לצד האמור, שירות המבחן ציין כי לא עלו בעיות בהתנהלותו של העורר בתקופת הפיקוח האלקטרוני. בהתאם לכל האמור, שירות המבחן המליץ שלא לשנות מתנאי מעצרו של העורר. דיון בתסקיר המעצר נקבע ליום 3.3.2024, אך העורר לא התייצב אליו. על כן, בית המשפט המחוזי קבע בהיעדרו כי בהתאם להמלצת שירות המבחן העורר ימשיך לשהות במעצר בפיקוח אלקטרוני בתנאים שנקבעו.

9. ביום 5.6.2024 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 4.1.2024. לטענת העורר, בתיק העיקרי נקבעו שני דיוני הוכחות אלא ששניהם בוטלו לאחר שהמדינה הודיעה כי המתלוננת מסרבת להעיד מסיבות שאינן קשורות בניהול התיק. על כן, העורר עתר לביטול מעצרו בפיקוח אלקטרוני ולפתיחת חלונות התאוררות בפיקוח צמוד.

10. ביום 26.6.2024 הוגשה על-ידי העורר בקשה מוסכמת לביטול הפיקוח האלקטרוני, כך שישהה במעצר בית. בתוך כך, הוסכם כי לעורר יתאפשר לצאת מביתו עד השעה 16:00, לצורך סידורים או לשם צרכים רפואיים, בליווי מפקח שאושר על-ידי בית המשפט, תוך ששאר התנאים יוותרו על כנם. בו ביום הורה בית המשפט המחוזי על מתן תוקף של החלטה שיפוטית להסכמת הצדדים.

11. ביום 21.7.2024 הגיש העורר בקשה לביטולם של תנאי מעצר הבית. לטענת העורר, ביום 17.7.2024 התקיים דיון בפני ההרכב הדן בהליך העיקרי, שאליו הייתה אמורה להתייצב המתלוננת, אך זו לא אותרה, ובית המשפט המחוזי דחה את הדיון בעניינו ליום 29.10.2024.



12. ביום 28.7.2024 הגישה המדינה תשובה לבקשתו של העורר ובה התנגדה לביטול גורף של תנאי מעצר הבית, הגם שציינה כי לא תתנגד להקלות מסוימות, וביקשה לקבוע דיון בבקשה. המדינה הבהירה כי העובדה שהמתלוננת אינה מאותרת אינה מקהה את מסוכנותו של העורר.
13. ביום 30.7.2024 התקיים דיון בבקשה. הצדדים שבו בו על עמדותיהם, ובתוך כך המדינה הדגישה את הקצב המהיר של ההקלה בתנאי המעצר של העורר. המדינה הבהירה כי היא מסכימה לכך שהעורר ישהה במעצר בית לילי, ואילו במהלך היום יוכל לצאת ממנו, אך זאת בליווי של מפקח. בסופו של הדיון, ובשים לב לעמדתה של המדינה, הורה בית המשפט המחוזי על הפיכתו של מעצר הבית ללילי בלבד, כך שהעורר יהיה חייב לשהות בביתו מחצות ועד 5:00 לפנות בוקר. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי בשעות היום העורר יהיה רשאי לצאת מן הבית לכל מטרה, אך כי בהתחשב במסוכנותו, יהיה עליו לעשות כן בליווי מפקחיו. בית המשפט המחוזי הבהיר כי ההרחקה מאילת ומהמתלוננת וכל יתר ההוראות הספציפיות בהקשר זה נותרות על כנן.
14. הערר שבפני מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. העורר סבור כי היה על בית המשפט המחוזי לבטל את ההגבלות שחלות עליו באופן גורף. בערר מודגשת העובדה שההגבלות החלות על העורר מתמשכות על רקע הקושי להביא את המתלוננת לעדות ומכבידות עליו מאד.
15. הדיון בערר התקיים בפני ביום 15.8.2024. בא-כוחו של העורר חזר והצביע על הקושי הכרוך בכך שהמדינה אינה מצליחה להביא את המתלוננת לעדות. הוא התמקד בטענה לפיה יש מקום לבטל את ההגבלות המחייבות את העורר לצאת מן הבית רק כאשר הוא מלווה במפקח, אשר כרוכות בהכבדה רבה עליו ועל המפקחים.
16. מנגד, המדינה סמכה את ידיה על החלטתו של בית המשפט המחוזי וטענה כי דין הערר להידחות. באת-כוח המדינה הסבירה כי הקושי להביא את המתלוננת לעדות קשור בכך שהיא דרת רחוב, וכי המאמצים לאתרה ולהביאה לעדות נמשכים. עוד היא עדכנה כי בית המשפט המחוזי קבע כי ניתנת למדינה ארכה לעשות כן עד ליום 29.10.2024.
17. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני סבורה כי בעיקרו של דבר דין הערר להידחות. המעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום שהוגש הם חמורים ביותר ומלמדים לכאורה על מסוכנות ברורה שלא ניתן להתעלם ממנה. כך גם יש לייחס משקל להתרשמותו השלילית של שירות המבחן. אכן, ניכרים קשיים בניהול ההליך, אך קשיים אלה כבר הובאו בחשבון על-ידי בית המשפט המחוזי אשר הגמיש במידה רבה את המגבלות החלות על העורר.



18. בשים לב לנסיבותיו של המקרה, ניתן ללכת כברת דרך נוספת לעברו של העורר רק במתכונת של אישור מפקחים נוספים על-ידי בית המשפט המחוזי. על כן, ככל שתוגש בקשה מתאימה בית המשפט המחוזי יבחן את המפקחים המוצעים ויחליט כחכמתו האם לאשר אותם. אינני קובעת מסמרות בעניין.

19. סוף דבר: הערר נדחה בכפוף לאמור בפסקה 18 לעיל.

ניתנה היום, כ"א אב תשפ"ד (25 אוגוסט 2024).

דפנה ברק-ארז
שופטת